

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В. о. декана факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

“28 ”серпня 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ВІЙНИ В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

Рівень освіти	вищої	другий (магістерський)
Галузь знань		29 Міжнародні відносини
Спеціальність		291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Освітня програма		«Міжнародна інформаційна безпека»
Вид дисципліни		за вибором
Факультет		Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«28» серпня 2024 року, протокол № __

Розробники програми:

Доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки Віталій СОЛОВИХ

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від «27» серпня 2024 року, № 21

В.о. завідувача кафедри Ірина ПЕРЕСИПКИНА

(підпис)

Програму погоджено з гарантами освітніх програм

Гарант освітньої програми «Міжнародна інформаційна безпека» другого (магістерського) рівня

Олена ЧЕРНЕНКО

(підпис)

(ім'я та прізвище)

Програму погоджено методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин і туристичного бізнесу

Протокол від «28» серпня 2024 року № 16

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Олена МИКОЛЕНКО

(підпис)

(ім'я та прізвище)

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут
«Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного
бізнесу»
Кафедра міжнародних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор ННУ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

«07» січня 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ВІЙНИ В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
Галузь знань	<u>29 Міжнародні відносини</u>
Спеціальність	<u>291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»</u>
Освітня програма	<u>«Міжнародна інформаційна безпека»</u>
Вид дисципліни	<u>за вибором</u>
Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»	

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ
«Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

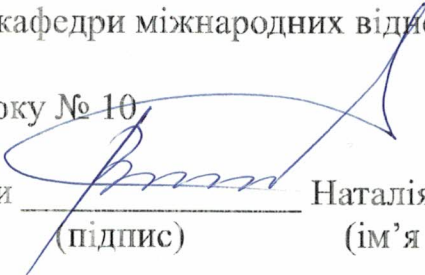
«07» січня 2025 року, протокол №10

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Віталій СОЛОВИХ, д. держ. упр., професор, професор кафедри
міжнародних відносин.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин

«Протокол від «06» січня 2025 року № 10»

Завідувач кафедри Наталія ВІННИКОВА
(підпис) (ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
«Міжнародна інформаційна безпека»

Гарант освітньо-професійної програми
«Міжнародна інформаційна безпека» (магістерського рівня)

 Віталій СОЛОВИХ
(підпис) (ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський
інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол від «06» січня 2025 року №7

Голова науково-методичної комісії Ганна ПАНАСЕНКО
(підпис) (ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Механізми регулювання міжнародних відносин» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини» підготовки бакалавра спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Формування в майбутніх фахівців теоретичних знань щодо механізмів регулювання різноманітних форм міжнародних відносин та практичних навичок аналізу впливу тих чи інших методів управління на міжнародні відносини в світі та в Україні.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- формування наступних фахових компетентностей:

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.

СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

СК17. Розуміння основ сучасного міжнародного права, та здатність застосовувати міжнародноправові норми та принципи.

СК18. Розуміння основ та особливостей забезпечення процесу прийняття зовнішньополітичних рішень.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	-

Семестр	
2-й	-
Лекції	
16 год.	-
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	-
Лабораторні заняття	
год.	-
Самостійна робота	
88 год.	-
в т. ч. Індивідуальні завдання	
-	

2. Заплановані результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми матриця відповідності вибіркового компонента **ВБ4 «Механізми регулювання міжнародних відносин»**, методів навчання та форм оцінювання, які використовуються, програмним результатам навчання, визначеним освітньо-професійною програмою «Міжнародні відносини»

Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.	Пояснювально-ілюстративний, пояснювально-рецептивний, репродуктивний, проблемний виклад, евристичний, проблемно-пошуковий, дослідницький, метод оволодіння новими знаннями, аналітичний, методи стимулювання інтересу до навчання, методи контролю та корекції за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності	Підготовка відповідей за навчальними питаннями теми, усне опитування та навчальна дискусія; виконання тестових завдань; підготовка та захист доповідей, презентацій доповідей (в тому числі за результатами групової роботи), підготовка та захист есе, виконання, презентація та обговорення ситуаційних завдань, аналіз та обговорення кейсів, екзаменаційна робота.
РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.	-/-	-/-

PH10. Знати основи та особливості забезпечення процесу прийняття зовнішньополітичних рішень.	-/-	-/-
PH15. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації	-/-	-/-
PH24. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.	-/-	-/-

3. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Тенденції розвитку міжнародних відносин в контексті глобалізації

Предмет і завдання дисципліни. Об'єкт дослідження. Міжнародні відносини як єдина глобальна економічна система. Регіоналізація та інтеграція як механізми глобального регулювання. Демографічний вимір глобалізації. Глобальні форми влади і мережне управління. Фактори антиглобалістських тенденцій. Вплив рейтингування країн на розвиток міжнародних відносин і регулювання глобальних політико-економічних процесів. Взаємодія державних і недержавних акторів у міжнародній політиці.

Тема 2. Міжнародні організації як регулятори міжнародних відносин

Передумови створення міжнародних організацій: сутність та основні ознаки. Роль міжнародних організацій у процесах регулювання міжнародних відносин. Глобальне регулювання та управління: наукові дебати. Регулювання та управління як легальний спосіб формування спільних моделей поведінки на міжнародній арені. Перерозподіл управлінських функцій від держав до інших суб'єктів міжнародної політики в процесі глобального регулювання. Загальна характеристика основних міжнародних організацій системи ООН. Діяльність України в Організації Об'єднаних Націй (ООН). Завдання і функції Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ). Роль Ради Європи у формуванні нормативного регулювання міжнародних відносин.

Тема 3. Роль регіональних інтеграційних угруповань в регулюванні міжнародних відносин

Роль МЕРКОСУР у регулюванні міжнародних відносин у Південній Америці. Механізм регулювання міжнародних відносин між США, Канадою та Мексикою (НАФТА). Стан та

перспективи розвитку Південно-Азійського регіону. Асоціація держав Південно-Східної Азії (АСЕАН) як платформа взаємодії країн Південно-Східної Азії.

Африканський континент у спектрі перетину міжнародних інтересів. Інституційні засади та політичний потенціал Африканського Союзу. Ліга арабських держав (ЛАД) і форми регулювання міжнародних відносин у Близькосхідному регіоні. Роль ОПЕК в регулюванні міжнародного енергетичного сектору.

Тема 4. Клубні механізми глобального управління

Історія створення, членство та сфера компетенцій Великої Сімки (G7). Розвиток Групи 7: від 7+1 до Великої Вісімки (G8) і знов до Групи 7. Проблеми консенсусу й ефективності функціонування. Велика Двадцятка (G20).

Історія утворення, структура та членство у Більдерберзькому клубі. Спектр питань обговорення. Римський клуб. Цілі та завдання утворення. Доповіді Римського клубу. Роль діяльності Римського клубу в прогнозуванні мегатрендів глобального розвитку.

БРІКС: клуб геополітичних «велетнів». Сучасна роль країн БРІКС у глобальній економіці та світовій політиці.

Тема 5. Регулювання міжнародної торгівлі

Сутність та еволюція системи багатостороннього регулювання торговельно-економічних відносин. Діяльність міжнародних організацій та інтеграційних об'єднань з регулювання міжнародної торгівлі. Завдання, напрями, принципи діяльності Світової організації торгівлі. Конференція ООН з торгівлі і розвитку: основні напрями діяльності. Міжнародний торговельний центр ЮНКТАД. Роль Генеральної угоди з торгівлі послугами (ГАТС) у регулюванні міжнародної торгівлі послугами.

Засоби та інструменти регулювання міжнародної торгівлі. Митно-тарифні інструменти торговельної політики. Кількісні інструменти регулювання міжнародної торгівлі. Україна в міжнародній торгівлі товарами та послугами: проблеми та перспективи.

Тема 6. Фінансові інструменти регулювання міжнародних відносин

Цілі та функції міжнародних економічних організацій групи Світового банку. Міжнародний валютний фонд: основні цілі, інструменти та напрями діяльності. Механізм кредитування та фінансування МВФ. Банк міжнародних розрахунків (БМР).

Міжнародний кредит та його функції в регулюванні міжнародних відносин. Форми міжнародного кредитування. Єврокредити. Лізинг. Факторинг. Форфейтинг. Світовий фінансовий ринок, його функціональна та географічна структура. Основні світові фінансові центри. Інвестиційний сектор (ринок цінних паперів) та його інструменти. Єврооблігації. Іноземні облігації. Сек'юритизація кредитів. Міжнародні кредитно-фінансові інститути та їх роль в регулюванні світових фінансових ринків. Діяльність Парижського та Лондонського клубів кредиторів. Основні принципи реструктуризації зовнішніх державних боргів. Торонтські умови. Лондонські умови. Неапольські умови. Україна в міжнародних кредитних відносинах.

Тема 7. Міжнародні конфлікти та механізми їх врегулювання

Основні тенденції розвитку міжнародних збройних конфліктів: деєтатизація, інтернаціоналізація, дегенерація війни. Асиметричні конфлікти. Поняття «гібридна війна». Мережні форми ведення міжнародних конфліктів. Військовий потенціал країн: найпотужніші армії світу. Роль приватних військових організацій у сучасних збройних конфліктах. Роль міжнародних організацій в вирішенні конфліктів.

Дипломатія як форма несилової реалізації зовнішньої політики. Форми дипломатичної діяльності: спеціальні місії та постійні представництва. Принципи дипломатичного протоколу. Процедура встановлення дипломатичних відносин між державами. Процедура запити агремана.

Тема 8. Механізми регулювання міжнародних відносин в Україні

Нормативно-правове регулювання міжнародних відносин в Україні. Необхідність і значення інтеграції України до світового господарства і міжнародних економічних відносин. Передумови входження України до світового економічного простору. Проблеми економічної безпеки. Реалізація конкурентних переваг. Створення конкурентного середовища. Національні економічні інтереси України у сфері міжнародних відносин. Головні напрями регулювання міжнародних відносин: розширення участі в європейському регіональному співробітництві, членство в міжнародних організаціях. Пріоритети України в регіональному співробітництві. Проблеми співробітництва з ЄС. Інтеграція України в європейський простір: механізм реалізації.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		с/пр	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Тенденції розвитку міжнародних відносин в контексті глобалізації	16	2	2	-	-	11
Тема 2. Міжнародні організації як регулятори міжнародних відносин	16	2	2	-	-	11
Тема 3. Роль регіональних інтеграційних угруповувань в регулюванні міжнародних відносин	16	2	2	-	-	11
Тема 4. Клубні механізми глобального управління	14	2	2	-	-	11
Тема 5. Регулювання міжнародної торгівлі	14	2	2	-	-	11
Тема 6. Фінансові інструменти регулювання міжнародних відносин	14	2	2	-	-	11
Тема 7. Міжнародні конфлікти та механізми їх врегулювання	14	2	2	-	-	11
Тема 8. Механізми регулювання міжнародних відносин в Україні	16	2	2	-	-	11
1. Усього годин	120	16	16	-	-	88

4. Теми семінарських/практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Тенденції розвитку міжнародних відносин в контексті глобалізації	2
2	Тема 2. Міжнародні організації як регулятори міжнародних відносин	2
3	Тема 3 Роль регіональних інтеграційних угруповувань в регулюванні міжнародних відносин	2
	Тема 4. Клубні механізми глобального управління	2
	Тема 5. Регулювання міжнародної торгівлі	2
	Тема 6. Фінансові інструменти регулювання міжнародних відносин	2
	Тема 7. Міжнародні конфлікти та механізми їх врегулювання	2
	Тема 8. Механізми регулювання міжнародних відносин в Україні	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тенденції розвитку міжнародних відносин в контексті глобалізації. <i>Завдання:</i> За допомогою рекомендованої літератури та лекційного матеріалу вивчити питання теми та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями практичного заняття; самостійно підготуватись до ділової гри; підготувати доповіді на визначену тему та презентації (на вибір).	11
2	Міжнародні організації як регулятори міжнародних відносин. <i>Завдання:</i> За допомогою рекомендованої літератури та лекційного матеріалу вивчити питання теми та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями практичного заняття; розв'язати ситуаційне завдання та проаналізувати кейс; підготувати презентації з теми; підготувати есе на визначену тему (на вибір).	11
3	Роль регіональних інтеграційних угруповувань в регулюванні міжнародних відносин <i>Завдання:</i> Опрацювати лекційний матеріал з теми, навчальну літературу, періодичні видання та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями практичного заняття; підготувати презентації доповідей на визначену тему (на вибір); розв'язати письмово ситуаційне завдання; ознайомитися та проаналізувати кейс.	11
4	Клубні механізми глобального управління <i>Завдання:</i> Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою для відповіді на семінарських заняттях; підготовка до	11

	ділової гри на визначену тему; робота в малих групах у вигляді підготовки презентацій доповідей на визначену тему (на вибір); розв'язати письмово ситуаційне завдання.	
5	Регулювання міжнародної торгівлі <i>Завдання:</i> опрацювати лекційний матеріал, навчальну літературу, періодичні видання, Internet-ресурси та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями практичного заняття; підготувати тематичну таблицю; підготувати інформаційні повідомлення, доповіді, презентації на визначену тему (на вибір); підготувати есе (на вибір).	11
6	Фінансові інструменти регулювання міжнародних відносин <i>Завдання:</i> за допомогою навчальної літератури та лекційного матеріалу, аналізу періодичних видань, Internet-ресурсів бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями практичного заняття; розв'язати письмово ситуаційне завдання; підготувати презентації доповідей на визначену тему (на вибір); ознайомитися та проаналізувати кейс.	11
7	Міжнародні конфлікти та механізми їх врегулювання <i>Завдання:</i> опрацювати лекційний матеріал, підготуватись до опитування; підготувати доповіді на усні запитання за навчальними питаннями практичного заняття; підготувати презентації доповідей на визначену тему (на вибір); розв'язати письмово ситуаційне завдання; підготувати есе на визначену тему (на вибір)..	11
8	Механізми регулювання міжнародних відносин в Україні За допомогою лекційного матеріалу, аналізу періодичних видань, Internet-ресурсів самостійно здійснити підготовку до ділової гри; групова робота у вигляді підготовки презентацій доповідей на визначену тему; розв'язати письмово ситуаційне завдання; ознайомитися та проаналізувати кейс.	11
	Разом	88

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання програмою не передбачено.

7. Методи контролю

При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий семестровий форми контролю. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль знань здобувачів проводиться *на семінарському занятті у формі усного опитування та навчальної дискусії або письмового експрес-контролю, виконання тестових завдань, захисту презентацій доповідей (в тому числі за результатами групової роботи), презентацій та обговорення ситуаційних завдань, обговорення кейсів, проведення ділових ігор, захисту есе тощо.*

Сума балів за виконання завдань на практичному занятті складає:

Тема 1 – 6 балів: підготовка доповіді/презентації – 3 бали; доповідь на парі та відповідь на запитання - 3.

Тема 2 – 6 балів: підготовка доповіді/презентації – 3 бали; доповідь на парі та відповідь на запитання - 3.

Тема 3 – 8 балів: підготовка доповіді/презентації – 4 бали; доповідь на парі та відповідь на запитання - 4.

Тема 4 – 8 балів: підготовка доповіді/презентації – 4 бали; доповідь на парі та відповідь на запитання - 4.

Тема 5 – 8 балів: підготовка доповіді/презентації – 4 бали; доповідь на парі та відповідь на запитання - 4.

Тема 6 – 8 балів: підготовка доповіді/презентації – 4 бали; доповідь на парі та відповідь на запитання - 4.

Тема 7 – 8 балів: підготовка доповіді/презентації – 4 бали; доповідь на парі та відповідь на запитання - 4.

Тема 8 – 8 балів: підготовка доповіді/презентації – 4 бали; доповідь на парі та відповідь на запитання - 4.

Поточний контроль *самостійної роботи здобувачів проводиться у формі підготовки відповідей за навчальними питаннями теми, підготовки доповідей, презентацій доповідей (в тому числі за результатами групової роботи), підготовки есе, виконання ситуаційних завдань, аналізу кейсів.*

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин. Заліковий білет включає два питання, максимальна оцінка за кожне питання 20 балів

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота								Разом	Залікова робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
6	6	8	8	8	8	8	8			
60 (min – 30 балів)								60 (min – 30 балів)	40 (min – 20 балів)	100 (min – 50 балів)

T1, T2 ... T8 – теми розділів.

Мінімальна кількість балів для допуску до заліку 15 балів за роботу у продовж семестру.

Критерії оцінки успішності та результатів навчання

Критеріями оцінювання знань за поточний контроль є успішність освоєння знань та набутих навичок на лекціях та семінарських заняттях, що включає систематичність їх відвідування, здатність студента засвоювати категорійний апарат, навички узагальненого мислення, логічність та повноту викладання навчального матеріалу, навички творчо підходити до вирішення поставлених завдань, активність роботи на семінарських заняттях, рівень знань за результатами опитування на семінарських заняттях, самостійне опрацювання тем у цілому чи окремих питань.

Розрахункова шкала для оцінювання роботи здобувачів за поточним контролем:

Кількість балів	Критерії оцінювання
45-60	Систематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність пропусків занять без поважної причини, відпрацювання тем практичних занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного практичного

	заняття, висока активність роботи на практичному занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, вміння мислити абстрактно і узагальнено, здатність публічно представити матеріал.
31-44	Систематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність пропусків занять без поважних причин, відпрацювання тем практичних занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного практичного заняття, висока активність роботи на практичному занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді з несуттєвими помилками при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, здатність публічно представити матеріал
26-30	Наявність пропущених лекцій та практичних занять, відпрацювання тем пропущених практичних занять, виконання завдань до кожного практичного заняття, активна робота на практичних заняттях, засвоєння основних положень курсу, допущення декількох незначних помилок при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал
21-25	Наявність пропущених лекцій та практичних занять, відпрацювання тем пропущених практичних занять, епізодична відсутність виконання завдань, участь у роботі на практичних заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу, неповні відповіді при виконанні завдань, складності при визначенні теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
16-20	Несистематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність на заняттях без поважних причин, наявність декількох невідпрацьованих тем пропущених практичних занять, епізодична відсутність виконаних завдань, участь у роботі на практичних заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення помилок при виконанні завдань, великі складності при визначенні теоретичних питань на які розраховані завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
11-15	Епізодичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність на заняттях без поважної причини, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та практичних занять, епізодична відсутність виконаних завдань, пасивна робота на практичних заняттях (участь у роботі останніх лише за наявності стимулу з боку викладача), наявність певного уявлення щодо матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення значної кількості помилок при виконання завдання, невміння визначити теоретичні питання, на які розраховано завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
6-10	Систематичні пропуски лекцій та практичних занять без поважних причин, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та практичних занять. систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на практичних заняттях, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдань, нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання.
0-5	Систематичні пропуски лекцій та практичних занять без поважних причин, теми пропущених лекцій та практичних занять не відпрацьовані, систематична

відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на практичних заняттях, відсутність знань, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдання. Нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання, невміння публічно представити матеріал

Результати оцінювання роботи здобувачів фіксуються у відповідній відомості. Здобувачі, які були відсутні на лекції чи практичному занятті або отримали незадовільну оцінку, відпрацьовують пропущене заняття або незадовільну оцінку викладачу у дні його консультацій за графіком, затвердженим кафедрою. Для відпрацювання здобувач зобов'язаний надати індивідуально виконане завдання за темою пропущеного заняття та продемонструвати належний рівень теоретичної підготовки за темою заняття, яке відпрацьовується.

До залікудопускаються здобувачі, які були присутніми не менш ніж на 70% занять з навчальної дисципліни, враховуючи відпрацьовані, та набрали не менш, ніж 30 балів за поточний контроль знань на практичних заняттях.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендоване методичне забезпечення

Основна література

1. Войціховський А. В. Міжнародне право : Навчальний посібник. Харків, 2020. 544 с. URL: http://megalib.com.ua/book/135_Mijnarodne_pravo_.html (дата звернення: 26.08.2021).
2. Матюшенко І. Ю. Інвестування (в контексті міжнародної інтеграції України: навч. посібн. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 396 с.
3. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник К. : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с.
4. Міжнародні відносини та світова політика : Навчально-методичний комплекс дисципліни для студентів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» спеціалізації «Міжнародні відносини та регіональні студії». Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. 47 с.
5. Світова економіка: підручник. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 268 с.
6. Право Світової організації торгівлі – стрижень міжнародного торговельно-економічного права (у міжнародних угодах і правозастосувальних актах) : навч. посіб. у 3 ч. Т. 2. Ч. 1. Київ : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2019. 792 с.
7. Стройко Т.В. Міжнародні організації: Навч. посіб. К.: Кондор-Видавництво, 2018. 250 с.

8. Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика: навч. посіб. Х.: Право, 2016. 540 с.
9. Коломієць Г. М. Інтеграційна траєкторія національної господарської системи в глобальному суспільстві: монографія. Х. : МОНОГРАФ, 2016. 275 с.
10. Лісовський П.М. Міжнародні відносини: ментальність, геополітика, глобалізація : Навч. посіб. К.: Кондор-Видавництво, 2017.156 с.
11. Філіпенко А.С. Теорія міжнародної економічної політики. К.: Академ. Видав., 2013. 212 с.
12. Фінансові та кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 440 с.
13. Управління у сфері економічної конкуренції: навч. посіб. у 2 т. Том 2. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 352 с.
14. Smyrnova K. EU Competition Law: text book with schemes&cases studies. Odesa : Feniks, 2013. 144 p.
15. Ballas D., The Social Atlas of Europe. Bristol: Policy Press, 2014. 256p.
16. Krugman P. International Economics: Theory and Policy. Addison Wesley (Pearson): 2012, 736 p.
17. Marelli E., Economic Growth and Structural Features of Transition: Studies in Economic Transition. Palgrave Macmillan, 2010. 333 p.
18. Pugel T.A. International Economics - 16th Ed. McGraw-Hill Education, 2015, 800 p.

Допоміжна література

1. Вступ до спеціальності «Міжнародні економічні відносини»: навчальний посібник. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. 116 с.
2. Григорова-Беренда Л. І., Шуба М. В. Теорія і практика зовнішньої торгівлі: навч. посіб. Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2016. с. 136.
- 3 Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції: навч. посіб. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. 496 с
4. Курілло В.Є. Латентна політика. Потайні напрями політичної діяльності: навчальний посібник. Миколаїв: ТОВ Фірма «Іліон», 2009. 592 с.
5. Міжнародні організації: навчальний посібник. ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. 120 с.
6. Мокій А. І. Міжнародні організації: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2011. 280 с.
7. Муковський І. Т. Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах: Навч. посіб. К.: Кондор, 2012. 224 с.
8. Рябінін Є. Зовнішня політика нової влади: спроба політологічного аналізу. *Зовнішні справи*. 2011. № 2. С. 10–18.
9. Соснін О. Розвиток інформаційної сфери в координатах проблем модернізації суспільства. *Зовнішні справи*. 2011. № 1. С. 43–61.
10. Теліпка В. Е. Міжнародне публічне право: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 608 с.
11. Тертичка В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. 750 с.
12. Україна і світ: прагнення змін: монографія. К.: Дух і літера, 2010. 448 с.
13. Холліс М. Пояснення і розуміння міжнародних відносин. К.: Каравела, 2008. 216 с.
14. Чекаленко Л.Д. Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів): підручник. *Дипломатична академія України при МЗС України*. 2-ге вид. К.: Кондор, 2011. 290 с.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. Асоціація політичних консультантів України. URL: <http://www.piar.kiev.ua> (дата звернення 19.08.2020 р.)
2. Інститут світової економіки і міжнародних відносин НАН України. URL: <http://www.iweir.org.ua> (дата звернення 20.08.2020 р.)
3. Інститут Євро-Атлантичного співробітництва. URL: <http://www.ieac.org.ua> (дата звернення 19.08.2020 р.)
5. Шпакович О. Місце міжнародних організацій у сучасній системі міжнародних відносин. *Право України*. 2010. № 12. С. 186–192. URL: <http://catalog.uccu.org.ua/opacunicode/index.php?url=/auteurs/view/75290/source:default> (дата звернення 22.08.2020 р.)
6. Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова. URL: <http://www.ucerps.org> (дата звернення 26.08.2020 р.)
7. Український центр політичного менеджменту. URL : <http://www.politik.org.ua> (дата звернення 22.08.2020 р.)
8. Офіційний сайт Світової організації торгівлі URL: www.wto.org (дата звернення 28.08.2020 р.)
9. Офіційний сайт Світового банку URL: www.worldbank.org (дата звернення 19.08.2020 р.)
10. Офіційний сайт Організації економічного співробітництва і розвитку URL: www.oecd.org (дата звернення 29.08.2020 р.)

11. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

- дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;
- дистанційно на платформі Moodle проводяться практичні, індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;
- аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 10% практичних занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО здобувачам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle** <https://dist.karazin.ua/moodle/login/index.php>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непереборної сили

В умовах обставин непереборної сили освітній процес в університеті здійснюється за дистанційною формою навчання згідно з затвердженим розкладом занять на платформі Zoom проводяться лекційні заняття. Семінарські/практичні та консультації, контроль самостійної роботи проводиться на платформах Zoom/Moodle. Складання підсумкового семестрового

контролю відбувається дистанційно на платформі Moodle
<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=7968>.